

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเราจะพบว่าเทคโนโลยีการศึกษาได้พัฒนาก้าวหน้าไปอีกมาก และมีระบบสื่อสารอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงกันทั่วโลก การเรียนรู้บนเว็บทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้เป็นจำนวนมากและรวดเร็ว มีระบบไร้สายที่ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกันอย่างสะดวกและคล่องตัว เมื่อเป็นเช่นนี้รูปแบบของการเรียนรู้ในยุคหลังจึงต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมมากเพราะมีองค์ความรู้ที่ต้องเรียนรู้มากมาย และต้องเรียนรู้ต่อไปจนชั่วชีวิต (ยีน และ สมชาย, 2546: 10) การสอนบนเว็บ นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เปิดโอกาสให้มีการกระจายความรู้ข้อมูลข่าวสารไปสู่มวลชนอื่นได้ ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ตามความแตกต่างแต่ละบุคคล ส่งผลให้การจัดการศึกษาระบบใหม่ไม่จำกัดแคในห้องเรียนผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ทุกที่อย่างไม่มีขีดจำกัด (สุรสิทธิ์, 2544)

จากประโยชน์อันเนืองนิตย์ของเว็ลด์ไวด์เว็บ ทำให้เราสามารถนำเว็บมาใช้ในวงการศึกษาย่างกว้างๆ และเฉพาะในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี (กิดานันท์, 2543: 337) สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องจัดโอกาสและสภาพแวดล้อม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามแนวทางตามความถนัดของตน ส่งเสริมสมรรถภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดและทักษะใหม่เพิ่มมากขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนให้หลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองวิธีเรียนของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (บุญเรือง, 2540: 10) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญอย่างที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 12-13)

การเรียนการสอนบนเว็บ (web-based instruction) เป็นรูปแบบหนึ่งของบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการใช้ทรัพยากรและศักยภาพของเว็ลด์ไวด์เว็บ เพื่อจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย อย่างไม่จำกัดเวลา ไม่จำกัดสถานที่ ภายใต้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังที่ ใจทิพย์ (2542: 18-28) ให้ความหมายการเรียนการสอนบนเว็บว่าหมายถึง การผนวกเอาคุณสมบัติ

ไฮเปอร์มีเดียเข้ากับคุณสมบัติของเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกันของผู้เรียน (learning without boundary)

วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2545 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันอุดมศึกษาประจำท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการศึกษาให้กับชุมชนและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งวิทยาลัยชุมชนสระแก้วดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา ประกอบด้วย หลักสูตรอนุปริญญา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรระยะสั้น เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษาที่มีความต้องการการศึกษาและอาชีพได้ศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะให้สามารถออกไปประกอบอาชีพต่อไปได้ในอนาคต

วิทยาลัยชุมชนสระแก้วได้ดำเนินการเปิดรับสมัครผู้ที่สนใจจะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอนุปริญญา จำนวน 5 โปรแกรมวิชาประกอบด้วย โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โปรแกรมวิชาการปกครองท้องถิ่น โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และโปรแกรมวิชาการบัญชี จากการดำเนินงานในหลักสูตรอนุปริญญาที่ผ่านมาพบว่า นักศึกษามีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอันเนื่องมาจากการเปิดกว้างรับสมัครบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะผู้ด้อยหรือผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา จึงทำให้การจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนสระแก้วเกิดผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพราะความหลากหลายของนักศึกษาทำให้นักศึกษาแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานเดิมไม่เท่ากัน จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการศึกษาและหลักแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประกอบกับวิทยาลัยชุมชนสระแก้วมีนโยบายส่งเสริมให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน เนื่องจากวิทยาลัยชุมชนสระแก้วมีความพร้อมด้านห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

ผู้วิจัยจึงมีความคิดที่จะนำการจัดการเรียนการสอนบนเว็บมาแก้ปัญหาความหลากหลายของนักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานเดิมไม่เท่ากัน โดยจัดการเรียนการสอนบนเว็บปรับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้กับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เพื่อให้ให้นักศึกษาที่ไม่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตได้เรียนปรับความรู้พื้นฐานให้เท่าเทียมกัน โดยที่นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทั้งที่บ้านและที่

วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ทั้งยังเป็นการให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้บทเรียนจากสื่อในลักษณะที่แตกต่างไปจากสื่อการเรียนการสอนเดิมๆ ช่วยพัฒนาให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองเนื่องจากการเรียนการสอนบนเว็บ (web-based instruction) ช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ เพิ่มแรงจูงใจให้กับผู้เรียน โดยไม่รู้สึกลำบากหน่าย สามารถเรียนรู้ไปได้อย่างต่อเนื่องตามความสามารถของตนเองและสามารถเข้ามาศึกษา ทบทวน เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต สำหรับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้สอนนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วต่อไป
2. เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษามีความหลากหลายได้เรียนปรับความรู้พื้นฐานให้เท่าเทียมกัน
3. เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บในวิชาอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548
2. เนื้อหาที่นำมาสร้างบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนจากการสอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอนบนเว็บ และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนจากการสอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายและขอบเขต ดังนี้

การสอนบนเว็บ หมายถึง บทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตในรูปแบบการเรียนการสอนที่ทำงานบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือบทเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้เว็บเป็นสื่อหรือตัวกลางเพื่อนำเสนอบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติ มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเพื่อที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

การเรียนรู้ปรับความรู้พื้นฐาน หมายถึง ผู้เรียนเรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ที่เป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545

แบบทดสอบ หมายถึง ข้อสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือไว้ใช้ประเมินผลผู้เรียนจากการเรียนบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนจากบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ประสิทธิภาพของบทเรียนที่ใช้สอนบนเว็บ หมายถึง ความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์โดยใช้เกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80